

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 02.12.1976, sp. zn. 2 Tzf 2/76, ECLI:CZ:NS:1976:2.TZF.2.1976.1

Číslo: 21/1977

Právní věta: Škoda na majetku v socialistickom vlastníctve v zmysle § 127 odst. 3 Tr. zák. nevzniká už púhym faktom, že bol neoprávnene vytvorený finančný fond alebo že sa neoprávnene naložilo s finančným fondom alebo s hmotnými prostriedkami spôsobom uvedeným v ustanovení § 127 odst. 1 Tr. zák. Ak za vynaložený finančný fond socialistickej organizácie, z ktorej prostriedkov bol fond neoprávnene vytvorený, boli získané v prospech tej istej socialistickej organizácie zodpovedajúce protihodnoty (materiál, práce, služby a pod.), škoda v zmysle § 127 odst. 3 Tr. zák. nevzniká. Škoda v zmysle tohto zákonného ustanovenia vznikne len vtedy, ak za vynaložené prostriedky z neoprávnene vytvoreného fondu nedostane socialistická organizácia zodpovedajúcu protihodnotu.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 02.12.1976

Spisová značka: 2 Tzf 2/76

Číslo rozhodnutí: 21

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Okolnosti podmiňujúci použitie vyššie trestní sazby, Porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky, Škoda na majetku v socialistickém vlastníctví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 127 odst. 1
§ 127 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbirkový text rozhodnutí:

Č. 21/1977 sb. rozh.

Škoda na majetku v socialistickom vlastníctve v zmysle § 127 odst. 3 Tr. zák. nevzniká už púhym faktom, že bol neoprávnene vytvorený finančný fond alebo že sa neoprávnene naložilo s finančným fondom alebo s hmotnými prostriedkami spôsobom uvedeným v ustanovení § 127 odst. 1 Tr. zák. Ak za vynaložený finančný fond socialistickej organizácie, z ktorej prostriedkov bol fond neoprávnene vytvorený, boli získané v prospech tej istej socialistickej organizácie zodpovedajúce protihodnoty (materiál, práce, služby a pod.), škoda v zmysle § 127 odst. 3 Tr. zák. nevzniká. Škoda v zmysle tohto zákonného ustanovenia vznikne len vtedy, ak za vynaložené prostriedky z neoprávnene vytvoreného fondu nedostane socialistická organizácia zodpovedajúcu protihodnotu.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSSR z 2. 12. 1976 sp. zn. [2 Tzf 2/76.](#))

Krajský súd v Bratislave uznal rozsudkom z 3. 2. 1976 sp. zn. 1 T 27/74 obvinenú E. S. na vinnú okrem iného zo spolupáchateľstva na trestnom čine porušovania povinnosti pri nakladaní s finančnými a hmotnými prostriedkami podľa § 9 odst. 2, § 127 odst. 1, 3 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že ako vedúca PaM Komunálnych služieb mesta Senec spolu s inými osobami v októbri a decembri 1971 pomocou fingovaných výplatných listín na odmeny brigádnikom a pracovníkom podniku získala 12 712 Kčs a 16 269 Kčs, t. j. spolu 28 981 Kčs, ktoré odovzdala riaditeľovi podniku ako tzv. čierny fond, s ktorým mohol voľne disponovať. Za to a za ďalší trestný čin bola obvinená E. S. odsúdená na trest odňatia slobody, na trest zákazu činnosti na finančnom úseku v socialistickom sektore a na náhradu škody. Odvolanie obvinenej proti tomuto rozsudku zamietol Najvyšší súd SSR uznesením z 30. 3. 1976 sp. zn. 1 To 14/76.

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor ČSSR v neprospech obvinenej E. S., Najvyšší súd ČSSR zrušil uznesenie Najvyššieho súdu SSR a rozsudok Krajského súdu v Bratislave okrem iného vo výroku o vine z trestného činu porušovania povinnosti pri nakladaní s finančnými a hmotnými prostriedkami podľa § 127 odst. 1, 3 Tr. zák. a Krajskému súdu v Bratislave prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Skutkové zistenia, že E. S. sa spolu s ďalšími zodpovednými hospodárskymi pracovníkmi KSm Senec podieľala na vytváraní tzv. čierneho fondu pre riaditeľa podniku Š. K., a to v októbri 1971 v sume 12 712 a v decembri toho istého roku v sume 16 269 Kčs, sú správne, lebo zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. Správne je aj ich podradenie pod ustanovenie § 127 odst. 1 Tr. zák. Neopodstatnený je však zatiaľ záver, že zisteným skutkom bola spôsobená značná škoda v zmysle odst. 3 tohto ustanovenia.

K tomuto záveru dospeli súdy tak, že obidve uvedené sumy spočítali a docielili tak súčet 28 981 Kčs. Je síce pravda, že podľa ustálenej súdnej praxe sa za značnú škodu na majetku, ktorý je v socialistickom vlastníctve, považuje škoda vo výške najmenej okolo 20 000 Kčs. Nezistovalo sa však, či sa s vytvoreným čiernym fondom disponovalo takým spôsobom, že tým vznikla škoda na majetku v socialistickom vlastníctve, a to škoda značná v zmysle § 127 odst. 3 Tr. zák.

O takýto ťažší následok nepôjde napr. vtedy, ak neevidované finančné prostriedky (tzv. čierny fond), dosahujúce sumu okolo 20 000 Kčs alebo vyššiu, zostávajú v majetku v operatívnej správe socialistickej organizácie, lebo sa ešte s nimi nedisponuje. O značnú škodu nemusí ísť ani v prípade, ak za neoprávnene použité prostriedky z čierneho fondu dostala socialistická organizácia primeranú protihodnotu, napr. vo forme výsledkov účelne vynaloženej práce, zakúpeného materiálu a pod. Takýmito úvahami sa mali súdy zaoberať v posudzovanom prípade pri zisťovaní výšky spôsobenej škody, a to už aj so zreteľom na to, že Š. K. mal podľa obžalobného návrhu z peňazí, ktoré tvorili tzv. čierny fond, vyplatiť viacerým osobám za vykonané práce a dodaný materiál pre KSm Senec celú sumu 28 981 Kčs. V tejto súvislosti sa žiada poukázať aj na rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 22. marca 1975 sp. zn. 1 To 4/75, podľa ktorého Š. K. zakúpil pre KSm Senec od M. B. betónovú zmes a presne nezistené množstvo vápna za 6000 korún a od Ing. M. P. 42 ks výbojkových svietidiel za 5000 Kčs.

V rozhodnutiach súdov obidvoch stupňov však chýbajú takéto úvahy, hoci iba na ich základe mohli dospieť k spoľahlivému záveru, či trestný čin porušovania povinnosti pri nakladaní s finančnými a hmotnými prostriedkami podľa § 127 odst. 1 Tr. zák. bol spáchaný aj za okolnosti podmieňujúcej použitia vyššej trestnej sadzby v zmysle odseku 3 tohto ustanovenia. Nesprávnosť právneho názoru obidvoch súdov pri posúdení konania obvinenej vyplýva zrejme z toho, že považovali za právne bezvýznamnú okolnosť, ako Š. K. použil sumu 28 981 korún, ktorá tvorila tzv. čierny fond. Len sama skutočnosť, že táto suma bola získaná podvodným spôsobom, ešte neznamená, že už bola spôsobená

škoda na majetku v socialistickom vlastníctve v zmysle § 127 odst. 3 Tr. zák.